

fomniarunt. Exempla plura suppetent his, quæ dico, fidem facientia, si quæstio hæc prolixioris disputatione ventilari posset, quæ Lectorem huius rei sciendæ avidum ad alios auctores remittit, qui plenius & planius hanc materiam tractarunt. An verò aliqua ars ejusmodi revera detur, quæ futura certis prædictionibus & hariolationibus augurari queat, neque affirmo, neque nego sed potius opinor, si stellarum naturam, vires ac proprietates probe exploratas haberemus, nullum omnino dubium fore, quin longè ulterius tam in Astronomiâ, quàm Astrologiâ progressuri, ac proinde, majoribus in utraque progressibus factis, longè certiores, & evidētiore eas redderetur finis. Nosstram, quæ hæcenus uti solent artifices, Astrologiam falsè in præloquio pag. 2. col. 2. ridendæ facia carmina, & historia ridicula iisdem præmissa, quæ ibi videntur. Astra cuncta Terrenum Globum circumcunctant non solo Lumine suo in Sublunaria Corpora agere putat, sed & influentiis illis suis ex tam vastis corporibus assiduo effluxu emanantibus, & in Sublunariis Corporibus effectus mirabiles producentibus, quæ influentiæ, seu Astrales exhalationes in aërem ex suis Corporibus syderis effluentes, & suorum Corporum qualitates, proprietates, vires, & naturam obtinentes ita operari proculdubio solent, ut ipsa sua Corpora affecta sunt, ex quibus egrediuntur. Mixtas porro inter se, quæ mutuo concursu conjunguntur, varie etiam temperari, & mutari, quis non credat, ac non opinetur, variis modis ipsarum operationibus Sublunaria affici, & mutari. Taliū proprietatum & virium in quovis Corpore Sydere si quis probe gnarus esset, meo quidem iudicio veram posset consequi Astrologiam judicariam, Planetariam, Genethliacam, aut Astrologiam, quibus titulis illa nostra vulgaris insigniri solet, propter imbecillitatem & ignorantiam nostram merè conjecturalis existens, & vitio hominum plus vanitatis, quàm veritatis complectens. *Henricus Alstedius Encyclop. lib. 17. Prænotæ. part. 4. cap. 1.* Qui, inquit, Astrologiam superstitionis damnant, usum per abusum tolli putare videntur. Vilius autem ipsius inde manifesta est, quod Eclipses, tempestates & infinita alia per hanc prædicantur. Hinc Astronomia traditur propter Astrologiam, & ad eam refertur, tanquam ad finem, & *Oraxæus*. Cur enim docemus, & discimus Sphæram, & Planetarum Theorias? Annon ut vires Stellarum cognoscamus, & res futuras, quatenus per imbecillitatem nostram fieri possent, prædicamus. Sed tot tantisque vanitatibus & anilibus & puerilibus referta est, atque reserpta hac laudatissima scientia, ut nesciam, ridendane potius, an desenda sit ipsius methodus, pro ut a plerisque traditur. Tamen si autem tantus sit huius doctrinæ abusus, non tamen idcirco rejiciendus est usus, sed potius ab illo pessimo usu distinguendus: Quod quidem nos facere conabimur pro virili nostrâ, sequenti magnum illum Astrologum Davidem Origanum, ex quo adhibitis aliis Epitomen tradimus, in quâ si quid *Ἐρριπας*, aut *Συρραειαν* Chaldaicam sapit, indicium esto. Epitomen hanc satis succinctè, & breviter dicto loco Author laudatus proponit, & quæ totam artem concernunt, evidenter, & luculenter admodum docet, quæ tamen ars, ut ante diximus, ob fundamenta & principia sua incertiora, etiam incerta, & plane conjectoria manet, nihil in se habens certitudinis, utpote quæ conjecturis tantum futura providere moliens à veritate ut plurimum aberrat, & casu tantum fortuito, quæ vera prædicat, assequi videtur. De *Tychone Brachio in Vita ejus doctissimus Cassendus* refert, quod magni semper Astrologiam usque ad ultimum vitæ suæ tempus fecerit, culpamque incertitudinis artium benè constitutæ adscripsit, non verò ipsis astris, quod futura non significarent. Id enim semper defixum habuit, quod de Stellis Fixis acturus in Progymnasmatibus exprestit, cum de illis loquens, Præterquam, inquit, quod per se varios, satisque evidentes sortiantur effectus, Planetarum insuper vires stimulant, & in actum deducunt, cum sint tanquam Matres, ab his veluti Patribus imprægnatæ, atque secundatæ, fetsque suos versus Terram, Centrum Universi, persequantur. Quare & cogitare cepit, ut de Astronomiâ instaurandâ, ita & de novâ Astrologiâ condenda, in quâ directiones quidem & revolutiones inter cætera retineret, sed secus ac fieri solet, deduceret. Fallaciam autem & vanitatem Astrologiæ qualis ad eum pervenit, non modo agnovit, verum etiam risit. Sic in libro de Stella Nova neque repetere ex iis quicquam voluit, quæ de Astrologiâ in præcedente libro dixerat, neque immorari in dilucidandis iis,

quæ alii Authores Astrologica invexerant. De *Leovittio*, alioquin amico suo loquens; *Si iis*, inquit, *calculum Astronomicum, in quo admodum felix, & expeditus erat, solummodo exercuisset, & Astrologica Indicia, aut intacta reliquisset, aut certe moderatus, aut circumspectus attingisset, forte id non solum sibi ipsi, sed & toti arti magis fuisset honorificum, nec tot calumniis passim obnoxium.* In libro de Cometa carpit *Dasypodium* celebrem illum Astrologum his verbis: Longè præstitisset, ipsum per exquisitas observationes, adhibitis Geometricis demonstrationibus, licet hanc diremisse, & certi aliquid in his constituisse. Quæ sanè in re præstantiorem operam collocasset, quam in ambiguis, & nondum satis perspectis Astronomorum vaticiniis, quæ cum in Mundo cœvis Syderibus sæpenuerò longè alio eventu scilicet exhibeant, quam ferunt eorum Apotelesmata; sanè in his novis generationibus, quarum situs & origo hæcenus incognita latuit, multò minus certitudinem ratam exhibebunt. Non modo id, inquam, pluraque in alios, quos appellat Astrologastros, sed etiam inter recensenda observationum tempora, quibus in uno loco serenum, in alio forent nubila, prædictiones Astrologorum non posse in hæc re succedere arguit. Et maxime quidem, dum *Hagæii* observationes cum suis comparans: *Evenit*, inquit, *ut ob id Astrologorum prædictionum ratio admodum intricata, & difficilis, ne dicam impossibilis esse, vel hoc solo documento convincatur, siquidem in tam parva intercapedine Horizontum contraria fere constitutio aëris, & nubium penè semper extiterit, ut ex collatione dierum, in quibus is & ego observationes habuimus, facile constabit.* Vix enim invenies, quin cum hic serenum, illic obscurum, & viceversa, extiterint. Viderint itaque ii, qui diarias Prognosticationes mutationum aëris conscribunt, nun differentia longitudinis & latitudinis tantilla in orbe Terræ, Schemata, Syzygiarum Luminarium, & reliquorum Planetarum commutationes, unde suas Prædictiones deponunt, tantum alterare possit, ut tam diverfam auri mutationem in Bohemiâ & heic producat, quod vix eos, citamini Lynce oculatiores essent, deprehensos exislimo. Tum in libro Epistoliarum; ubi inter cætera ad *Rothmannum* scribens occasione Eclipses, cuius tempore non modo in Angliâ, sed etiam in Cimbrîâ Cœlum fuisset planè serenum, in Huenâ autem multum, & in Hassia omnino obscurum & pluvium: Hinc manifestum addit, inquit, quam frivolo & incerto fundamento Astrologorum vulgarium Meteorologicæ Prædictiones nitantur, cum in tam vicinis horizontis aëris constitutio sæpè toto celo discrepet. Quod autem demum Astrologiam vanam fallacemque habuerit, quatenus existente solum generali Cœlestium Corporum efficacia, & diversitate specialium effectuum à specialibus proximisque causis pendente nulla esse Ars Astrologia potest, quæ, præ istarum ignorantie speciales effectus prænoſcit, ac prædicere, & maxime quidem spectantes ad res humanas, valeat. Offendi id potest, vel ex *Keplero*, qui ipsi conversatus est extremis vitæ temporibus, & quo nemini melius, quæ ejus mens foret, perspicere potuit. Quid sit, ut non pigeat locum integrum, ex *Præfatione in Rudolphinas Tabulas* huc transcribere, ubi errore commemorato *Prutenicarum Tabularum*, quæ anno speciatim 1625, exhibuissent Martem quinq; proximè gradibus, quam in Cœlo esset, promotiorem, sic pergit: Huiusmodi igitur aberrationes *Prutenicarum*, cum inde, ex quo illa fuerunt editæ, viri docti, & in Syderum observationibus exercitati (quos inter summo suo merito commemorandus est, ut *Corypheus*, illustrissimus Cattorum Princeps *Guilielmus*) deprehendissent, coortus est denique *Tycho Brachius* ex Regni Dania Nobilitate præcipuâ, qui posthabitis cæteris aequalium studiis, Astronomiæ restaurationem ingenti animo complexus, hoc unicum opus sibi delegit, in quo atatem transigeret, opesque arctas splendidas, quibus erat suffultus, impenderet. Quodque in præcipuâ gloriæ parte cœſo, fecit hoc ille animo ab omnibus superstitionibus Astrologicis vacuo, inque unum solum finem totius Philosophiæ supremum, in Cognitionem Dei, & sui ipsius erectissimo: quod cum in scriptis, & carminibus, quibus delectabatur, tum in quotidianis colloquiis aequalitate constantissima reddidit contestatissimum. Astrologorum verò vanitatem, inertiam, ignaviam, & sordes plurimum, & deridere, & detestari est solitus; sic tamen, ut Syderum effectum in sublunariis Partem Philosophiæ præstantissimam nequaquam negaret, gnarus, effectum illius Syderum generales ab Eventibus ipsis in rebus humanis individuis accuratissimo iudicio distinguere. Quod cum non caperet vulgus hominum, ad miraculosas prædictiones credulum, ad rumores falsos diffeminan-

minandos promptum, utraq; re vanissimum; nonnunquam virum innocentissimum, inepto ejus fama studio, sermonibus obliquis, & invidiæ Magnatum objectis. Hæcenus de *Tychonis Brachii* sententiâ Astrologiam concernente *Cassendus*. *Christophorus Scheinerus Lib. 4. part. 2. cap. 1. pag. 604.* *Rosa Præfata*, Astrologiam usitatam & hæcenus receptam vanitatis arguit, & Solari Phænomeno maculas nuper animadvertas exhibente refelli ait. Astrologus, inquit, ex motibus cælestibus, & variâ ad Solem habitudine, sita, & aspectu, inter quos conjunctiones maximi sunt, varios effectus, & rerum Sublunarium futuros eventus inter cætera prædicat, &c. Sed quàm verè, quàm benè, vel ex hoc amico Solis Phænomeno ostenditur. Ex quo, quoniam per singula cuncto, possem Veritates multiples proferre, quia tamen tempori parco, brevitati consulo, & studiosi Lectoris ingenio, & sagacitati multa committo. Nam dumtaxat instar omnium hac vice propono Veritatem, videlicet: Ex hoc Solis Phænomeno Astrologia Iudiciaria vanitas clarissimè detegitur. Nam cum ex hoc Phænomeno perpetua Solis variatio accidat, necesse est, omnes Astrorum influentias similiter alterari. Atmosphæra quoque conditio, de qua ipsi vel parum vel nihil tractant, ipsorum nunciata fundamenta ex aspectibus & dignitatibus Planetarum arbitrarie deducta penitus destruit. Audi quid hanc rem doctissimè disputet *Othavii Farnesii* in *Questionibus Philosophicis* lib. 2. *Philosoph. Naturalis* cap. 113. pag. 117. Nam, seu thesib. 756. 757. 758. Est aliqua, inquit, indirecta celi motio in hominem, dum organa corpora vel melius, vel deterius habent, directæ verò in ipsam animam nulla est. Attendax igitur est divinatrix, quæ dicitur Astrologia, meritoque ex convitiis humano exturbantur Genethliaci, qui de futuris contingentibus ex stellarum cursu, sitque divinationem præstentur, quam nescire non possunt. Somnia sunt, quæ futura prælegunt in Stellarum compositione; nec verò mirum est, si ubi multa mentiri sunt, aliquid veri eveniat aliquando, sicut casu fit, ut aliquid veri eveniat ex ostentis somniorum. Creditum est hæcenus, hos ipsi Divinatores facile notare potuisse, in quo quisque sydere, quoræ cælesti statu conceptus fuerit, & in quo natus horoscopo, datumque ipsis etiam est, ut de corporis habitu deque complexionem sumerent conjecturam: Sed hæc ipsa quam nunc incerta censenda sunt, factâ additione Astrorum per nova instrumenta totque maculis in Sole deprehensis, nullâ certâ lege, quæ hæcenus observari potuerit, in immenso illo lucis campo pererrantibus. Hæc ibi, & rectè quidem: Nam si nodis Eclipsibus, si Capiti inquam, & Caudæ Draconis, adeoque Eclipsibus Lunariis, & Solaribus, magnam vim & prærogativam, antiquorum experientis, ut ajunt, roborem, attribuitur. Adcaulis certè Solaribus insignioribus multò plus deferent. Nam Solem etiam ipsa Eclipsant, & licet tantam ipsius portionem ad visum nostrum non ascendant, inducunt tamen illum Eclipsin toti Orbi, id quod Luna nunquam facit. Deinde Maculæ ejusvis inter nos & Solem interpositio non durat tribus aut quatuor tantum horis, sed multis plerumque diebus. Præ autem Macularum & Facularum generationes præfiri nequeunt: Itâ operationes Solis, & influxus specialis ab ipsis præfagi nequaquam potest. Hæcenus de Astrologia *Scheinerus*. *Helmontius in Medicinâ Inaudita, tit. Astra* non necessitant sed inclinant, &c. Sequitur ergo, quod Sapiens non dominabitur effectibus, qui sunt copulati ad astrorum revolutiones, tanquam causas; neque dominabitur astris tanquam signis, ut videlicet ea queat mutare, profuso lubitu; sed tantum prævidens, quod septem errores Blas motuum, vel alterationum concitavit, unde sterilitates, frigora, calores, annonæ caritates vel similia necessario consequuntur, poterit sibi de necessariis providere, adeoque astrorum fluxu natis incommoditatibus obviando à posteriori quodammodo dominari. Hoc nomine Astrologus non excedens Meteorici limites à Sacris inter sapientes refertur. Quam reserant si prædictiones Astrologice temerario ausu excesserint, medium vane sunt, ac conjecturales: Sed utraq; Sacrorum Paginæ explosa nomine Augurum celi. Adeo ut rectè *S. Ambrosius* illas comparat telis Arancarum, quæ quidem muscis & culicibus, seipsas irretientibus, captantur inferunt, à robustiore vero animali facillimè diffinguntur. Sic nempe hæ prædictiones credulos, minusque firmatos in fide captant. Quod autem in se sint vane, & conjecturalibus regulis formate, probò. Quia mittuntur duplici fundamento, Nullo nempe, & Falso. Ex parte Nullitatis est, quod velint septem Planetis attribui figuram, & motum nati: Cum Deus stellarum tantum in signa, tempora, dies & annos, non autem in causas prædictionum destinaverit. Adeoque si contradicant

ejusmodi prædictiones destinationi divine, eo ipso nullæ sunt, & falsæ. Secundo, quia hæcenus inter Astrologos nondum constat de Schemate sive ordine Cælorum; videlicet, An Mercurius & Venus serantur Orbibus singularibus infra Solem, juxta *Ptoleum* & omnes judicarios veteres; An verò rotentur paribus circulis circumcirca Solem, quod nuper tubus opticus se exploravit. Concident ergo Aphorismi Prædictionum, illo fundamento nitentes, quod illi duo Planeta semper sint Sole inferiores. Deinde si duo ex Planetis (Venus maximum præter Solem fidus) circum Solem feruntur, sintque tante potestatis in Iudiciis, & tam vicini nobis, saltem ille macula sive stello in Sole, vel illi propinquissima erunt longe majoris autoritatis ad refellendum omnes Veterum Aphorismos. Et stelle, quæ nuper circa Iovem volvi sunt reperte, *Almagesti* regulas sine fundamento scriptas, conjecturaliter convincunt. Ut interim sileam de Copernicanâ opinione, quæ hodie suis non caret affectis, & non parva autoritatis, licet sub silentio premant suum consensum, quæ tamen senel erumpente absque dubio omnia Phænomena & Prædictiones ruent. Quarta incertum est punctum Nativitatis, cumque Astra singulo puncto variant, necessario omnis prædictio est incerta. Ego aliquando junioribus annis deceptus plurimum tribui astrorum significationibus: Sed cum mihi satisfacere non possem, ut per nubilata accidentia nati punctum nativitatis invenirem, quod est planè necessarium, si ex astris illa accidentia procedant, quomodo libet, tandem ex parte magni Herois descripsi accidentia sua, mirum quod anno ætatis sue x. i. uxor sex annorum ipsi esset nupta: Equitis gradum nactus, peregrè profectus, usque in annum x. i. in duello vulnus accepisset, semur dextrum casu in rheda fractum sibi, adjuvntis horis præcis, cum plurimarum rerum observationibus. Addita patria, ubi natus die 1. x. Inni, & hora inter 11. i. & x. ante meridiem anni 1510. i. v. Advi ipsi peritissimos judicarios, dimissa quoque questione in alias regiones cum sollicitatione sexcentorum aureorum, qui punctum (nobis notum) nativitatis avolari ex præfatis accidentibus posset. Tandem nemo verum punctum Nativitatis attigit, sed ille, qui propius accessit, adhuc per septem puncta super semiboram disabat inde. Erant interim anteſignani, qui negabant inter 11. i. & x. horam tale punctum esse, per quod ejusmodi accidentia essent significata: sed quidem illud punctum reperiri mox ante quintam manè. In rei tamen veritate natus erat Londini me præſente septem punctis post horam 1. x. Solarem & non horologicalem. Insigni deinceps ergo penitentia, luxi credulitates meas. Porro de falsitate fundamenti prædictionum, clarius adhuc constat: siquidem ipsimet fatentur, eccentricos suos &c. esse mera figmenta, & penè impossibilia ad salvandum suas theoricæ: Quod sonat, ignorari cælorum orbes, & astrorum lationes. Adeoque positis his absurdis figmentis, non mirum, consequi plura iis affinita. Novi remedium, quo ferus aliqui per diem & horas in partu stare, eoque potu sumpto mox infra horæ quadrantem mulier parturit, sicque eludunt punctum nativitatis, item *Trutina Hermetis de Empycheosi*. Hoc autem remedium in jecore & felle anguillæ, seccatis, & pulveratis consilivere scripsit alibi. Falsitas denique magis apparet; Nam dicunt, Saturnum frigidum & Melancholicum, & ad furta, ac proditones incitantem, plane malum, quia de naturâ terræ: Martem verò, quia calidum & secum (non Solem) malum esse, cholericum, bellatorem, homicidam, & ferum, quia de naturâ elementis ignis. De aëris verò naturâ Iovem atque Venerem, sanguineos, bonos, prout Lunam atque Mercurium frigidos, & humidos de naturâ aquæ & phlegmaticis, adeoque & idcirco medicos. Soli vero calidissimo mediocritas competit, non humor nec elementum. Quocirca vel Sol laugebit præ injuriâ, vel male attribuntur potestates elementorum fictitiæ, in causas proprietatum stellarum, quibus proprium est non mutare, sed dare Blas alterationum his inferioribus. In quo occurrunt multæ falsitates. Nam imprimis malum intrâ cælum demergunt. 2. Terra qualitates esse prævas. 3. Igne inter corpora elementalit collocant. 4. Non Astra, non saltem duo elementa, quæ Deus fecerat, erant bona. 5. Falso comparant stellas in proprietate causativâ, ad qualitates Elementales. 6. Falso ergo attribunt stellas causalem vim fortune, ingenii, &c. ad primarum qualitatum relationem. Quare cum in Iudiciariâ Astrologiâ, tante sint nuditates, falsitates, vanitates, & in summa non nisi conjecturæ, meris mendacibus regulis suffulta, non est mirum, quod mille Artifice se illis immisceat, ut habeat nunc iterum suos quadringentos Prophetas uni *Archeopositos*. Quisquis ergo est Lector, meo exemplo noli altum sperare. Cælum autem tam situm, quam profunda ignorantia nostra cæcitæ alium nemo addubitat. Quapropter certè noli novi.